

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Slovensk tabor!

Slovenski deželni poslanci gg.: dr. Janez Bleiweis, dr. Josip Vošnjak in dr. Valentin Zarnik so včeraj vložili na c. kr. javno oblast sledečo vlogo:

„Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!

„V našem cesarstvu in sicer v ogerskem delu monarhije se zdaj po mnogih krajih dan za dnevom „meetingi“ ali tabori napravljajo, kjer se mnogobrojno magjarsko občinstvo izjavlja v resolucijah po priliki tako-le se glasečih:

„Da je v interesu avstro-ogerske monarhije vzdržanje celokupnosti turške države in da bi imela Avstrija v to svrhu Rusiji vojno napovedati.“

Ker bi lahko inostranski svet sodil, da je mnenje petih milijonov Magjarov res mnenje celega 37 milijonov broječega prebivalstva avstro-ogerske monarhije, treba je, da se tu ravna po pregovoru: „audiatur et altera pars“. Ker smo podpisani trdnega prepričanja, da imamo državljani v tako imenovani Cislajtaniji taiste pravice in taisto svobodo, svoje mnenje o važnem iztočnem vprašanji javno obelodaniti, kakor jo imajo državljani v Translajtaniji in da nema samo 5 milijonov Magjarov v celi monarhiji izključljivo privilegijo izjavljati svoje politično mnenje na taborih brez vseh opovir in zaprek, prosimo podpisani na temelju zakonu od 15. novembra 1876 leta, št. 135 drž. zak.:

Naj slavno c. kr. okrajno glavarstvo blagovoli dovoliti, da podpisani v nedeljo 12. avgusta 1877. l. ljudski shod ali tabor pod milim nebom po polu dne ob

štirih v Udmatskeji občini na Udmatskem pašniku poleg Ljublanice nasproti Češkovej fabriki za sukno skličejo.

Namen shoda bi bil: da bi se javno razgovarjalo o sedanjih rusko-turški vojski in o interesih naše monarhije v iztoku.

Podpisani nameravajo zbranemu občinstvu v sklepanje predlagati to-le resolucijo:

Na korist civilizacije in občega izobraženja, kakor na korist Avstrije bi bilo, da bi edina teokratična mohamedanska država v Evropi nehala in da bi stopile mesto nje v život deloma samostalne krščanske države, deloma pa naj bi se zjedini tisti deli, ki mejijo na naše cesarstvo s trojedno kraljevino (Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo) v jedno telo pod vladarstvom prejasne Habsburške dinastije.

V Ljubljani 1. avgusta 1877.

Kakor brž bode prišel omenjenim narodnim gospodom odgovor, priobčimo ga.

Čujemo, da tudi drugod po Sloveniji rodoljubi pripravljajo jednake prošnje do okr. glavarstev v smislu postave za združevanje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 1. avgusta. Dne 30. julija je bila celi dan bitva mej Rusi in Turki pri Plevni. Osman paša poroča iz Plevna, da so Rusi v močnih vojnih oddelkih napadali, ali ko se je noč naredila, da so se umeknili v svoje taborišče. Misliti je, pravi, da bode drug dan bitva z novega začela se.

Dunaj 1. avgusta. Dunajski časopisi enoglasno poročajo, da se je v včerajšnjem

posvetovanji vseh ministrov grofu Andrassyju le v tem dalo pooblaščenje, da bode ukazal na južnih mejah avstro-ogerske države pomnožiti ono našo vojsko, ki je uže na mejah (hrvatske in dalmatinske) razpostavljena.

Bukurešt 31. julija. Knežev ukaz daje kredita za pomnoženje vojaških kadrov in oficirjev.

Rusi so streljali na tri turške parobrode, ki so pred Oltenico krožili; jeden parobrod so potopili, druga dva sta zbežala za otok.

Vojska.

Zastonj smo denes pričakovali oficijalnega potrjila včeraj telegrafično nam naznanjene večje zmage pri Ruščuku, katero je naveščal „N. W. T.“ Naj bi jo kmalu drugi dogodki prinesli potrjeno.

Telegram, ki smo ga denes dobili, poroča iz turškega vira o večji bitki 30. julija pri Plevni, kjer Rusi uže enkrat prej niso sreče imeli. Turki nikakor ne pravijo, da bi bili zmagali, temuč, da je bila bitka neodločena in da se bode drug dan (31. julija) najbrž zopet začela. Smatramo to za ugodno znamenje. Ali ugodnejše bi radi uže slišali.

Ne da se tajiti, žalibog, da so divji Turki, ko se boré za biti in nebiti, močnejši v vojevanji, nego smo vsi skupaj mislili. In Rusi najbrž sami izprevidajo, da so si svoj velik nalog lažji domišljali ter premalo vojske na noge postavili, ne le v Aziji, temuč tudi v Evropi. To kaže dolgo oprezovanje in zavlačevanje. Da bi le mogli reč hitro popraviti, da Slavjanstvo neizmerne škode ne trpi!

Listek.

Damajantica žaluje po sopruhu.

(Iz staroindijsčine poslovenil K. Glaser.)

(Dalje.)

Junak Nal, v dolžnostih izreden, resnične reči objubujoč, gospod zemlje! če si v tem gozdu, kralj! pokaži se sam ob sebi. Kdaj bom slišala prijetno zuboreč, šumenju megle enak amriti primerjaven glas Nisadhov „Vaidharbija“, javen, srečen, sladki glas, ki bo končal mojo žalost? Boječo potolaži me, kralj, prijatelj kreposti!“

Tako je govorila visokej gori.

(Damajantica je potem šla na severno stran. Ko je hodila tri dni in tri noči, je zagledala Damajantico, kneginjo mej ženami, neprimerjavno puščavo puščavnikov, obdano z nebeškim bleskom; bivali so v njej menihi Vasišthom, Bhriuvom in Atrijem¹⁾ enaki,

¹⁾ Vasiška, Bhriugu in Atvi so svetniki indijske stare dobe, Pis.

skromni, zmerno živeči, čistega srca, ob vodi, vetru in listju se živeči, ukroteneh mislij, zelo srečni; samo to so želeli, da bi našli pot v nebesa; oblečeni v skorjo in kožo, umirjenega poželenja. Tako prebivajo puščavniki v vabljivej samoti, kamor zahaja mnogo zverine. To zapazivši se je zopet ojačila deklica, lepih obrvi, lepih las, lepih beder, lepih nedrij, lepih zob, krasna, slavna, lepih, črnih, dolgih oči; vstopila je ljubljenska Virazenovega sina, biser žen, zelo blaga in pobožna Damajantica. Deklica, pobožnosti bogata in skromnosti polna jih pozdravi in se vstavi. „Pozdravljena bodi,“ tako so jo pozdravili, in ko so jo počastili, so jej rekli: „Vsedi se, povej, kaj ti naj storimo.“ Vam je ugodno tukaj v pokori, v češčenju ognja, v opravljanju dolžnosti, o brezgrešni, vam je blagor izpolnujočim.“ „Blagor nam je, blaga, slavna; povej nam deklica lepe rasti, kaj hočeš, Ko vidimo tvoje krasno telo in izvanreden blišč, te občudujemo; potolaži se, ne žaluj! Si li boginja te goščave ali tega brega ali reke, čestita, povej nam resnico ne-

zavržena.“ Modrim možem je odgovorila: „Nijsem te goščave boginja, niti boginja te reke in niti tega brega, Brahmani; vedite, ponižnosti bogati, jaz sem človeškega rodu; obširno vam hočem razložiti, poslušajte me. V Vidarbškej deželi kraljuje vladar zemlje, Bhim po imenu, gospod zemlje; tega sem jaz hči, vedite, prvaki mej Brahmani; vladar Nišadancev, mož, Nal po imenu, ne le slaven, junak, v boju zmagovalec, izveden, je moj soprog, moj gospod. On je gospod višov²⁾, bogočastju vdan, prijazen brahmanskemu stanu, varuh Nisadskega naroda, svetel, močan, resnicoljub, izreden v dolžnostih, umen, resnico obetajoč pobeditelj sovražnikov, pobožen, bogom vdan, srečen, osvovitelj sovražnikovih mest, Nal po imenu, prvak mej vladarji, kralju bogov enak po blesku, moj soprog, velikih očíj, po obrazu enak polni luni, ureditelj izvrstnih darov, či-

²⁾ Viš zaznamuje v staroindijskem moža tretjega reda, ki obsega trgovce in kmetovalce. V prvem redu so Brahmani ali duhovniki, v drugem ksatriji ali vojaki, v tretjem sudri, umetniki in rokodelci. Pis.

Mi sicer končno še nič ne dvomimo, da bode slavni rusko-slavjanski car osvoboditelj svojo pošteno in viteško veliko besedo držal, da bode silni bratovski narod ruski zmago-nosen iz tega krvavega boja izšel, ali: srce boli vsacega slavjanskega patrijota, ko mora v nemškutarskih in nemških časopisih brati nam vsem Slovanom škodoželjna in škodeve-sela poročila o dozdanih malih vseh ruskega orožja. Za to pomozi Bog in sreča ju-naška, in sicer kmalu.

Ruski večji listi izražajo velik gnjev in, kolikor smejo, tudi nevoljo na one ru-ske generale, ki so 20. jul. v Plevno bili po-slali premalo ruskih vojakov na turško pre-moč Osman-paševo. „Saj imamo ljudij dovolj“ pravijo, čemu na sam „hura“ poslati prezgodaj ruskega vojaka nenaraven boj? Javno mnenje v Rusiji je hudo vzbunjeno in prav je. Rusi naj bi imeli menj tujcev v vojaštvu in več domačinov. Nemcu generalu Schilder-Schuld-nerju in kompaniji je malo mar za slavjansko Rusijo in njeno armado.

Na trdnjavo Ruščuk Rusi neprenehoma iz najtežjih kanonov streljajo. S kakimi vspem, nij gotovo znano. Trdnjava je baje silno močno in dobro branjena.

Ruska vojska v Dobrudži se je baje — po poročilu „Pol. Corr.“ v dva dela raz-delila, slabější je šel na vzhodno Dobrudžo in je dosegel Mangalijo, druga polovica je pro-drla skozi Medžidie do Silistrije. Tu pa se je napredovanje vstavilo, ker baje Turki pod egiptovskim princem Hasanom Rusom nasproti stoje.

Vojni dopisnik „Aug. Allg. Ztg.“ poroča o nekem izletu na ladiji, ki je imel namen, rešiti več bolgarskih rodbin, ki so se bile južno od Mangalije poskrile v neko mlakužje. Ruski načelnik je na prošnjo nekega popa od-poslal ladije, ki naj bi begunce sprejele. Več poročevalcev nemških in angleških listov je sedlo v to ladijo, katerej se je dodalo še ne-kaj Bolgarov. Vsi so bili dobro oboroženi. Rešiteljem se je posrečilo, priti do beguncev, a Tartarji so jim branili spraviti jih na la-dijo. Začne se boj mej krvoločnimi Tartarji, katerim so se pa z orožjem dobro v bran postavili Bulgari in časniški dopisniki. Kon-čno se je ipak posrečilo spraviti ljudi na ladijo, pa le z največjimi težavami. Naprvo so naložili ženske in otroke, možje so morali

čakati. Voda je bila pa tako plitva, da je bilo od ladije pa do brega še kakih petdeset metrov; treba je bilo bresti in ljudi prena-šati. Vse je rinilo proti ladiji in nij bilo moči reda narediti. Videti je bilo, da se mora zgoditi kaka nesreča. V enem čolnu je bilo 45 ljudij, mej njimi 3 mornarji in 2 Bulgara. Drugo so bili ženske in otroci. Barka je bila pa preveč obložena in akoravno je bila voda popolnem mirna, se vendar niso previdnejši upali suniti jo od kraja. A njih sveti so bili zastoj. Ljudje so jo porinili v vodo; ko pri-dejo 500 metrov od kraja, pogrezne se la-dija z vsem in še enkrat odmeva strašni javk proti nebu. Še enkrat se je barka pokazala iz vode, še enkrat so se videli pojemajoči ne-srečneži, potem pa so se na vekov veke za-vili v mrzlo vodo. Možje očetje in soprogi na bregu so obupnosti hoteli poskakati v vodo, in komaj so jim ubranili oni, ki so jih rešit prišli. Urno se odpelje čoln proti kraju, kjer se je barka pogreznila. A na rešenje nij bilo misliti. Samo 2 Bolgara in 3 mornarji so se rešili, 40 ljudij je utonilo. Dobilo se je šest trupel, katere so potlej na bregu zakopali. 450 oseb pa so spravili na 2 drugi ladiji in jih odpeljali v Kistendže. 24 ur ti ljudje niso ničesa jedli. V Kistendži pa so jih čakali konzuli in velika množica naroda, in pozdrav-ljanje je bilo jako prisrčno. Kozaki so po-magali izkrcati se jim.

O junaštvu Črnogorcev piše dopis-nik nemškega časnika „N. Z.“ v Berlinu sle-deče: Naprvo sem obiskal bolnico v Njeguši, kjer je črnogorski knez rojen. Tam sta za bolnike nastavljena dva zdravnika pa troje usmiljenih sester. Sobe so svitle, prijazne in jako čiste. Ljudje, ki leže tod okoli, delajo utis, kakor da bi jim bilo dolgčas in bi se bili zmenili, da bodo nekoliko časa v bolnici; samo brezbržni obrazi, ne kažejo bolečine, vsi obžgani od solnca. Malo je bilo teško ranje-nih, pa tudi ti se zdravijo lahko in jako urno. Znani serdar Škraj je imel pet ran; kroglja mu je šla skozi prsi — a v 14 dnéh je bil že iz nevarnosti. Vprašam zdravnika, če so tudi simulanti notri. „O da,“ odgovori on, ravno prej je bil eden pri meni. „Kaj češ?“ ga vprašam. „Oditi, gospodine!“ — Kam? — „V ostrog“. Jaz pa mu pravim: „Idi v svoj kot, počakaj še nekaj dni, saj nisi še zdrav!“ „O gospodine, ne boli me več mnogo, a to se

bode uže mej potom zacelilo.“ Junak je imel še odprto rano, pa bi se bil uže rad zopet bil. Gledite, gospod, taki so črnogorski simulanti.“ Dalje mi je zdravnik kazal nekega seženj dol-zega junaka, kateremu je turška kroglja celo stopal odbila; a sedel je na stolu, noge nav-skriž. Sram jih je, da bi kdo javkal. Pa so tudi čvrsti; ne škodi jim kmalu kaka stvar. V dolgem času se je samo enemu kri ostru-pila. „Kloroforma se v Črnej gori ne potre-buje; ako je komu treba odrezati roko ali nogo, drži ti jo tja in mirno gleda.“ To so junaki, če jim Nemec, samovidec, daje tako izvrstno spričevalo.

Kako severni Nemci o Avstriji govoré.

Bismarkov časnik v Prusiji, „National-Zeitung“ prinaša članek, katerega tudi neka-teri dunajski listi, na pr. „N. Wien. Tagbl.“ ponatiskujejo, in ki jasno pove, kako Prusi mislijo o Andrassyjeveji vnanji politiki avstrijs-ke. Bismarkovo glasilo naravnost dolži Av-strijo in Angleško, da ste one dve krivi, če se zdaj v Bolgariji „neusmiljeno“ kri preli-v. Konec tega članka namreč pravi:

„Od početka teh, zdaj do plamenečega ognja naraslih orijentalnih zmešnjav bili sta Angeška in v drugej vrsti Avstrija, ki sti zavoljo svojih „interesov“ zavirali Evropo, da nij mogla delovati na Osmanstvo za dosego mirnih poboljšanj razmer. Anglija je bila tista država, ki je ob času bolgarskih umorstev in krvavih zločinov v Solunu dr-žala nasproti odločnim sklepom o kacem pri-tisku na porto mrtvo črko zdavnaj za sramo-vanih pogodb. Bila sta Anglija in za njo Avstrija, ki sta sklepe carigradske konference naredili za mrtvo črko, ker sta odrekli vsako dejansko pomoč in sodelovanje, da bi se oni sklepi v imenu Evrope izvršili. An-gleška in Avstrija sta zavoljo svojih „intere-sov,“ da si najprej udeležni, stvar do tja pre-tirali, da se je izvršenje v imenu človekoljub-nosti prepustilo kozakom, ki urno kakor vi-har jezdijo pred vsako vojaško disciplino. Tako je prišlo, da se je osvobojenje Bulgarije otvo-rilo z novimi „zverstvi,“ katerih vtis na javno mnjenje Evrope je lenivo diplomacije obodril k nenavadnej delavnosti in tako je prišlo, da je z infernaličnim tekmanjem mej koza-

tatelj Vedov in Vedangov, bliščec, kakor solnce in luna. Nekateri hudobni, nečastitljivi zločinci, v igrah podučeni, so njega, po resnici in kre-posti hrepenečega, v boj poklicali, premagali, mu kraljestvo in bogastvo vzeli. Tega moža, kraljev vladarja, vedite, sem žena, Damajan-tica imenovana, in želim soproga videti. Gozde, gore, močvirja, reke, vode in vse loke preha-jam žalostna, iskajoča soproga Nala, v boju izkušenega, velikodušnega in v orožju izvede-nega. Je-li prišel v to prijetno goščavo knez pobožnosti, kralj Nal, vladar Nisadančev? Zarad njega sem prišla v nepristopno strašno goščavo, kjer bivajo risi in gazele. Če v krat-kem ne vidim Nala kralja, hočem srečna po-stati, oprostivši se tega telesa. Kaj mi je življenje brez onega vladarja, kaj hočem storiti, žalosti polna po soprogu?

Ko je v goščavi Bhimova hči tako tužno plakala, so jej rekli menihi, resnico videči: „Prihodnji čas bo tvoj, čista! blaga! Po svo-jej ponižnosti to vidimo; skorej boš Naiša-danca videla, vladarja Nisadanca Nala, pobe-

ditelja sovražnikov, Bhaimija! najčistejšega pravičnega boš videla, očiščenega vseh pre-greh, obdarovanega z vsemi biseri, moža, ki bo v svojem kraljestvu še dalje vladal, kro-titelja sovražnikov, strahovalca sovragov, kon-čitelja tuge, soproga boš videla, blaga! kralja blage rodbine.“

Tako so govorili puščavniki k ljubljenej soprogi Nalovej; potem pa so zginili vsi s svetim ognjem in s sedežem vred. Damajan-tica krasna, videča čudež, je osolpnila. Se mi je sanjalo? Kakšna prikazen je bila to? Kje so zdaj vsi menihi, kje je krog meniških se-dežev, kje je reka lepe čiste vode, kjer bi-vajo povodne tice, kje je prijetno drevje, olepšano s sadjem in cvetjem?“

Premišljevala je dolgo Damajantica, dek-lica jasnega pogleda, Bhimova hči, žalujoča po soprogu, nesrečna, bledega obraza. Šla je po-tem v drug kraj in se glasno jokala, tožila s solznimi očmi, videča drevo azok; približala se najlepšemu drevesu azoku, cvetočemu v gozdu z biseri olepšanemu, prijetnemu, okolo kate-

rega so ptice letale: „Oh, oh, srečno drevo sredi gozda, cvetoče po raznih vejicah, svetiš se, kakor srečen kralj gorovja, reši me hitro žalosti, azok! lepega pogleda, si li videl kralja brez strahu, Nala po imenu, pobéditelja sovra-žnikov, Damajantice ljubljene soproga? Si li videl vladarja Nisadarskega, mojega ljubimca, na pol oblečenega, z nežno, gladko kožo, ne-srečnega junaka, ki je prišel v ta gozd? Stori to, drevo azok, da sem rešena žalosti. Po-kaži se v pravem pomenu, azok „nežalostinka“,¹⁾ pobédnica žalvsti.“

Tako je žalostna hodila okoli dreves Da-majantica, biser žen. Videla je mnogo dreves in mnogo rek, mnogo prijetnih gor, mnogo zverine in ptic; videla je votline in reke ču-dovitega pogleda. To je videla Bhaimija, iska-joča soproga na svojem dolgem potovanju. Ko se je tako šetala, zapazila je Damajantica, deva jasnega pogleda, veliko trumo kupcev, mnogo oroslanov, voz in konjev, korakujočo

¹⁾ Azok prav za prav a + zok; zok = žalost, maera, in a privativum. Pis.

kom in Čerkesom začelo se klanje ljudi v deželi, katerej mora pravna Evropa pomoči. Zanj je reči v tem pogubljivem narodnem boji, katere je diplomacija prouzročila, so hujše, nego prve, katerih nij mogla zaprečiti. In Avstrija, in Angleška bosti posedli Belgrad in Galipoli, da si sad svojega nedelovanja lahko ogledavati iz bližine. Čudna je človekoljubnost ki se čudi zaradi zverstev, katere je sama prouzročila. Čuden je pogum, s katerim evropska politika gleda žar ognja, ki je vzplamenel na balkanskem poluostrovu.

Tako govori Bismarkov list! Grob je ta jezik! Pa za kaj tako brž? Rusom na ljubo? Mogoče. Kritiko o tem pisati se nam v današnjih tiskovnih razmerah skoro ne zdi varno, zato stvar prepuščamo bralcem v razmišljanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. avgusta
Ministerski svet je bil še le 31. julija, ne v nedeljo. Nič prav gotovega se ne ve. Večina ministrov je bila baje za to, da se vojska, kar je je na Savi in v Dalmaciji pomnoži na vojno stanje. Manjšina je pa za popolno mobilizacijo in sicer — zoper Ruse, kakor se zdi. Naposled bode vendar cesarska krona odločila in ta ne bode zoper Ruse. Krona ve, da v Avstriji živi nad 16 milijonov Slovanov. (Ko je bilo to uže stavljeno, dobili smo spredaj stavljeni telegram z Dunaja, na katerega opozorujemo. Ur.)

Po vsem **Magjarskem** so taborji ali meetingi, na katerih se ščuje zoper Ruse in sili, da bi naša monarhija šla Turkom na pomoč. „Naplo“ svetuje svojim rojakom, naj množé te tabore.

Vnanje države.

Ruski „Golos“ pravi: „Če Angleži mislijo, da mora ruska vojska srečati angleške vojne čete pred vratmi carigradskimi, tako je ves ruski narod sklenil in odločil se, ne umakniti se pred nobeno vojsko, naj bode turška ali angleška, temuč koncem turške glavno mesto zavzeti, če bode to sklepanje častnega miru potrebno zdelo se. Dokler Turčija tacega miru ne podpiše, ne bode ruska vojska Balkana zapustila. Nikoli se ruski narod nij ustrašil misli, da bode moral morda zoper dva sovražnika boriti se. Narobe, v tistoj meri, kakor je število sovražnikov rastlo, rastlo je ruskemu narodu tudi domoljubje in pripravljenost, žrtvovati za domovino kri in blago.“

Grška vlada je naznanila v Pariz, da zavoljo političnih dogodkov drugo leto ne bode v stanu udeležiti se svetovne razstave.

Iz Carigrada Angleži poročajo, da so v mošejah brali pismo šejk-ul-islama, ki pravi, naj Mohamedani mirni bodo in naj nikar ne napadajo kristijanov. — „Pol. Corr.“ pa poroča, da sta Mithad-paša in sultan uže dalje časa „spravljena“, da je mej njima posredoval Saib-paša, prijatelj Layardov.

V **angleškej** zbornici je pala zopet dvojica ničevih fraz. Northcote je dejal, da angleška flota nij šla iz Besika, ampak, da le pred njo kroži. Bourke je dejal, da o „ruskih neusmiljenostih“ nij še nič odgovora dobil.

Iz Amerike se poroča, da se upor polguje. V tem trenutku je povsod mir, pravi depeša; vsakdanje seje ministerstva so nehale. V New-Orleansu so milico poklicali v orožje, ker se žuga s strajkom v obrtništvih.

Dopisi.

Iz mesta Loža 31. julija. [Izv. dopis.] Današnji dopis se Starega trga v „Slovenskem Narodu“ mi daje povod, da objavljam čestitim slovenskim domorodcem sledeče: Slavnost v spomin 400letnega ustanovljenja loškega mesta bode 12. avgusta 1877 v Ložu. Program, kateri naznanja poedinosti v tej zadevi, se je ravnokar izročil tiskarni in se bode isti nemudoma poslal vsem slovenskim mestom, trgovim itd., društvom, rojakom in sploh vsem, kateri se interesirajo za našo sveto reč.

Da se to nij prej zgodilo, je bilo več tehtnih razlogov, katere tu naštevati se mi ne zdi primerno; le to omenjam, da smo hoteli z dovršenim delom in kaj izbornim pred slovensko občinstvo stopiti. — Tudi je pri pripravljanji enake svečanosti dokaj in sicer težavnih poslov izvrševati, katere ne more ena osoba na mah rešiti; pomislite, dragi domoljubi loške doline, pri šolarski veselici, katero smo imeli minuli teden, je delalo več oseb priprave, a ista se ne more primerjati velikanškemu delu za svečanost za 400 letnico. Torej na svidenje 12. avgusta 1878 v Ložu!

Od Kamnika 30. jul. [Izv. dop.] Pri nas prideluje ne le posestnik, marveč tudi nekateri tak, ki nij ne oral ni sejal.

V Podgorji je pred 2 dnevi — menda po noči — pokopal nek tat 6 sežnjev kraja krompirja kmetu Jagencu.

Celó žito s kozolcev zgine sem ter tja. Tožba o tatvini na polji in v kozolcih se množé v bližnji okolici Kamnika.

Poljski čuvaji so potrebni. Morali bi se postaviti. Županstvo naj o pravem času učini potrebno za varstvo pridelkov mestjanov.

Iz Trsta 31. julija. [Izviren dopis.] Torej pri nas hočemo moči zediniti in z združeno močjo delati. Kakor sem vam poročal, res se „Soča“ in „Edinost“ bode združili v en sam časopis, kateri bo v Trstu izhajal in v ta namen bode 15. avgusta pogovori, kako se bode list uredoval, da bode ustrezal prvič vsej Primorskeji, drugič tudi sploh slovenskemu narodu in Slovanstvu. Ker je Trst za Slované važno mesto in centralna metropola, bode lahko v trgovinskeji stroki našim trgovcem donašal poročila. Duševne moči, katere mu bodo zagotovljene, pripomogle bodejo, da bo list dober in ugajal vsem. Lepo je, da so ravno Primorci začeli delo, katero bode tudi v drugih krajih naše mile domovine v izgled. Ljubljancem in vrli Kranjci, začnite tudi pri vas v dobri slogi napraviti združenje, kakor je to nasvetoval naš rodoljub v hrvatskih časnikih, potem bomo jačji postali in vselej zmagali.

Domače stvari.

— (Tabori!) Opozorujemo svoje bralce na naznanilo, ki ga prinašamo na čelu tega lista. Če bode cislejtanska vlada dovolila, kar translejtanska vlada rada dovoljuje, potem se bode sijajno videlo, kako pri nas ljudstvo misli.

— (Društvo „Sokol“) je sprejelo oficijalno vabilo od županstva mesta Loža, da naj se udeleži „Sokol“ svečanosti, ki bo 12. avgusta v slavni spomin 400 letnica mesta Loža.

— (V Celji) se baje snuje planinsko društvo.

— (Krav) so nemški prekupci iz Pruskega in Bavarskega zadnje dni tu po Kranjskem pokupili in odpeljali nad 4000! Teletina in živina bo vsled tega kmalu strašno draga pri nas.

Razne vesti.

* (Kaj znanost koristi.) V nekeji družbi v Pešti so se pred meseci pogovarjali o različnih stvarih in tudi o zgodovini. Bil je zraven tudi mlad človek, ki je prišel z univerze; temu se je neka gospica, ki je bila v družbi, nevredna zdela, da bi se kaj brigal za njo, češ, saj nič ne zna. Pozneje pride govorjenje na to, kdaj so Turci Carigrad vzeli. Noben gospod tega nij vedel in motili so se

črez lepo reko čiste vode, ko je tedaj slavna soproga Nalova zagledala veliko trumo, je deva krasna vstopila v sredo ljudi brezzavestna, žalostna, na pol oblečena, vela, blede, z lasmi s peskom posutimi. Ljudje zapazivši so deloma zbežali, drugi so ostali v misli vtopljeni; nekateri so se smijali, drugi kleli, zopet drugi so jej usmijenje skazali in jo povprašali. Kdo si, čegava si, in kaj iščeš v tem gozdu? Tebe videči se začudimo; si li človeškega rodu? Govori resnico, si boginja teh goščav, tega gorovja, ali tega kraja, govori blaga? K tebi pribežimo; si Jakši¹⁾ ali Rakčasi²⁾, ali si božja prikazen, osreči nas, varuj nas, nezaničevana, da bi cela ta truma nepoškodovana dalje šla; to dovrši, da se nam blagor podeli.“ Tako odgovorjena od one trume odgovori Damajantica, kraljeva hči, blaga, po soprogu žalujoča, voditelju trume, mladeničem, starčkom

dečkom, prvakom: Vedite, jaz sem človeškega rodu, hči vladarja ljudi, kraljeva sneha, kraljeva žena, hoteča videti soproga. Kralj Vidarbhov je moj oče, kralj Nišadov moj soprog. Nal po imenu, zelo blag, njega iščem, nepremaganega. Če poznate kralja, hitro mi naznajte mojega ljubega, Nala, vladarja ljudi, pobeditelja sovražnih trum.“ Krasnej reče gospod velike trume, Suči po imenu: „Poslušaj, blaga! moja besede. Jaz sem voditelj trume, jasno se sme hlajajoče! Človeka po imenu Nala ne poznam, slavna! Oroslane, rise, bivoles, tigre medvede in gazele vidim v tej goščavi, zapuščenjej od ljudi. Razun tebe človeka v tem velikem gozdu ne vidim. Naj nam bo Manibhader, kralj Jakšasov milostljiv.“

Vsem kupcem, voditelju trume je rekla Damajantica: „Kam pojde ta truma, blagovoli mi to povedati.“ Vodja: „Ta truma čedijskega kralja se poda v Subahovo mesto tržiti.“

Tako daleč prestava. Speve 13—26 hočem zopet po obsežku objaviti.

Ko je Damajantica slišala, kar je vodja

rekel, se je trumi pridružila in dospela do ribnika, kjer so se vsi vsedli. Mej tem pride tropa oroslanon vode pit, napade trgovce in razprši vse. Strašanski krik se razlega povsod: „Rešite, kar se da.“ Damajantica sama je ostala neranjena. Nekateri so pripisavali svojo nesrečo razljutenim bogovom, nekateri pa Damajantici. To zapazivši je zbežala in milo jokala radi svoje osode: „Bo li kedaj konec mojega trpljenja? V čem sem se pregrešila? Morda v tem, da nijsem boga za moža si izbrala?“

Podala se je na pot in jo prišla še tisti večer v mesto Čedijevo. Prebivalci občudujejo njeno lepoto. Tudi kneževa mati jo zagleda in jo ukaže v grad pripeljati, kjer jo tako ogovori: „Krasna si, povej, od kod prideš in čegava si.“ Damajantica jej odgovori: „Človeškega rodu sem, udana možu, osoda ga je hudo zadela, v igri je izgubil vse.“ Kneginja potem veli svojej hčeri: „Sprejmi jo, naj ti bo prijateljica, veseli se ž njo.“

(Konec prih.)

¹⁾ Jakšas m. ime genijev, ki so sluge Kuvera, boga bogatstva. Pis.

²⁾ Rakšas, ime bogov orjaške velikosti, ljudem sovražnih. Pis.

za stoletja. Pa začne dekle govoriti: „Užem, vi me hočete skušati; vam bom pa povedala: Leta 1453 so Turki vzeli Grkom Carigrad.“ Vsi navzočni se pogledajo in se čudijo. Omenjenemu mladeniču pa je šlo znanje pohlevne deklice tako do srca, da je vžgalo tam ljubezen in zdaj je deklica — njegova nevesta!

* (Gad) je upil pri Lipici na Koroškem neko ubogo kmetico, ko je klasje na njivi pobirala. Kmetica težko da bi ostala. V tem kraju je toliko teh strupenih gadov, da so jih že nad 40 ubili.

* (Strupene gobe) je jela na Dunaji perica Eibl 28. t. m. Zdravniki so jo komaj pri življenju ohranili.

* (Strela) je udarila v mali grad baronice Weckaecker v Altausseju in baronico in njeno hčer ob tla vrgla. Obe sti poškodovani, a nobena ne smrtno.

* (Koliko ljudi je na svetu?) Po najnovejših računih je na svetu 1,423 817.000 ljudi, ali 28 ljudi na eno kvadratno miljo. Ravno vsi bi se dali zbrati pleče ob plečetu, trebuh ob hrbtu — na ljubljansko polje in močvirje. Kdor ne veruje naj računi.

Národno-gospodarske stvari.

Letošnja letina.

Po uradnem poročilu, katero je izdalo ministerstvo za poljedelstvo sredi meseca julija t. l. posnemamo sledeče črte, ki utegnejo, zanimati marsikaterega naših bralcev. Letina sploh kaže dobro po vseh deželah. Kar se tiče posameznih pridelkov in dežel, govori uradno poročilo tako-le:

Pšenico so začeli po južnejših deželah našega cesarstva žeti že prve dni meseca julija, drugod nekatere dni pozneje.

Kolikor se je o žetvi dozdej zvedelo, je dobra, po nekaterih krajih celo prav dobra posebno v Dalmaciji, v zapadnej Ogrski, v nekdanjej Slavoniji in na Moravskem. Slaba nij nikjer, k večjemu samo srednje dobra. Poprek je zrastle na eden hektar 20 do 30 hektolitrov. Snetiva nij nikjer in povsodi prav okljeno; samo na Sedmograškem je prav snetiva. Kar pa se sploh žetve tiče, se sme reči, da je žita več, kakor pa je lepo. Tudi jara pšenica za zimsko nij zaostala.

Rež so po Avstrijskem začeli žeti že prve dni meseca, drugod, bolj proti severu, pa drugi teden v meseci.

Lepo ali prav lepo je plenjala rež na Češkem, Moravskem in v Šleziji; srednje v Galiciji, tudi precej dobro v Bukovini, izvrstno pa na Ogerskem; dobra je tudi po drugih deželah našega cesarstva.

Slama je povsodi dobra, akoravno je po nekaterih krajih rež zaradi velikosti poglela, Hvali se, da je zrnje okljeno, snetiva je samo na Sedmograškem, tam pa močno. Pridelalo se je reži 20 do 24 hektolitrov na eden hektar, na nižje Avstrijskem pa celo 40 hektolitrov.

Ječmen je bil do srede meseca že povsodi požet. Žetev je dobra ali pa srednja. Ostal je ječmen nizek, klasje pa je, kakor se povsodi hvalijo, prav težko.

Oves je po Dalmaciji in po južnem Tirolskem bil že prve tedne julija požet. Žetev je srednje dobra. Tako je tudi po severnih deželah oves lep, kjer še stoji.

Za korožo je vreme posebno ugodno in povsodi je prav lepo zrastle. Začela je že cvesti in kaže prav lepe storže. Posebno hvalijo, da dobro kaže po južnem Moravskem, Avstrijskem, južnem Tirolskem in Kranjskem.

Tudi po drugih deželah, kjer jo sejejo, kaže jako lepo, posebno po Hrvaškem in v Banatu. Po Ogerskem in Sedmograškem pa koroža sla bo kaže. Uzrok temu je suša, ki tam vlada.

Ajda v Galiciji že cvete in obljubejo dobro žetev. Kot druga setev kaže po Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, Goriškem in južnem Tirolskem prav lepo, kjer je kraj zanj, akoravno je še le dobro rasti začela.

Lan je samo po Češkem, zgorenjem Avstrijskem in severnim Tirolskem srednje storil, drugod, posebno po Koroškem, pa slabše.

Tudi krompir in repa kažeta dobro, samo ko bi še malo deža dobila. Krompir že povsodi cvete. Dozdaj je še povsod zdrav, razen v Šleziji, kjer se že gnjiloba kaže. Zgodnji, ki so ga že pokopali, je prav dobro plenjal.

Repa ima prav lepo perje; posebno lepa bo po Ogerskem. V Galiciji pa jo črv izpodjeda.

V zelnikih bo tudi dober pridelek.

Za vino je bilo zadnji čas po nekaterih deželah dežja malo preveč. Po Nižje Avstrijskem, po južnem Moravskem in na Predarlskem prav lepo kaže in se smejo po teh deželah nadejati dobre trgatve. Po južnem Tirolskem in v Istriji ga je po nekaterih krajih ožeg opalil. Posebno mu je pa škodoval v Granici.

Za sadje je vreme prav ugodno; češpelj pričakujejo po zgorenjem Avstrijskem prav mnogo, na Kranjskem in v Galiciji srednje. Črešnje so na Kranjskem dobro obrodile in tudi hruške se od tam že pošiljajo v tuje dežele.

Sen se je povsodi veliko nakosilo, samo po nekaterih krajih na Češkem ne. Otava izvrstno kaže; na Kranjskem pa bode druga detelja še boljša od prve.

Videti je torej, da se posebno slabe letine dozdej nij bati; po nekaterih krajih bode še celo prav dobra. Tolažilno je slišati to za vsakega, kajti pomanjkanja in siromaščine uže dolgo nijsmo tako čutili, kakor preteklo leto. Ubogi kmet je zabredel v dolgove, ker nij mogel davkov plačevati iz svojega, kajti po več krajih, smemo reči, skoraj povsod, so uže prav zgodaj začeli kupovati živež. Bog obvaruj polja in vinograde nesreče, in daj, da bi za letošnjo dobro letino prišlo še mnogo drugih dobrih, sicer mora kmet res poginiti pod težkimi in vedno množecimi se bremenii.

Tuji.

31. julija:

Evropa: Bochalari iz Kamnika. — Hirschfeld iz Dunaja. — Monti iz Trsta.

Pri Slonu: Arlet iz Dunaja. — Ogrinec iz Logatca. — Schuler iz Kroke. — Mijatovic iz Belgrada. — Wallman iz Trsta.

Pri Malič: Branne iz Kočevja. — Reisner iz Gradca. — pl. Fichtenau iz Ptuja. — Boser iz Pešte. — Baikov iz Petrograda.

Tržne cene

v Ljubljani 1. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — rež 5 gld. 85 kr.; — ječmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. 80 kr.; ajda 7 gld. 60 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — koroza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh tršen — gld. 74 kr.; — špeh povojen — gld. 78 kr.; jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — telestine 52 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gold. 50 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 80 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 1. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	60	" 90
Zlata renta	74	" 05
1860 drž. posojilo	—	" —
Akcije narodne banke	797	" —
Kreditne akcije	155	" 80
London	123	" 40
Napol.	9	" 80
C. z. cekini	5	" 90
Srebro	108	" 60
Državne marke	60	" 50

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij boleznii, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse boleznii v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze

i nadhu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprobavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespajanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dirsti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrtatih in prauh boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v griu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravični svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih boleznii, zaprtja, boine čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popoinama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznii, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oeni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu iz tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl., 30 kr., 48 tas 2 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Isengasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerjarskih urgovah; tudi razpošilja danajša hita na vse kraje po poštnih oznaknicah ali povzročjih. V Ljubljani Ed. Laur, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oru“, v Šteti pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (119)

Hiša

na glavnem trgu v Novem mestu št. 94, z lepimi prostori, mej katerim dve štacune z magazinom, 2 lepa vrta, štirna itd. se iz proste roke prodaja. — Pogoji se izvedo pri lastnici Amaliji Kozina.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da po želji več prijateljev bo osnoval

privatno šolo za glasovir, gosli in petje po najnovejši metodi.

Šola bo za odraslene in otroke. Natančnejša se izve pri podpisnem na Marije Terezije cesti, št. 5 v II. nadstropji, vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. Slavnemu občinstvu se priporoča tudi za pouk po hišah.

Z največjim spoštovanjem

(174—8) **Anton Stöckl.**

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Lastnina in usk „Narodne tiskarne.“